

מבוא ל邏輯ו כלכלה

**ברוכים הבאים למכללה האקדמית תל אביב
יפו !**

מבוא לימון כלכלה

1) הערות: בני ברדugo

2) מייל: berdugob@mta.ac.il

3) שעת קבלה

4) מתרגלים: מיכאלה

מטלות ומשימות (בסמסטר רגיל)

בחנים במהלך שיעורי

התרגילים הוטבים ביותר יישוקלו בציון הסופי של הקורס.

אם יהיו 3 בחנים או פחות, משקל הבחנים בציון הסופי יהיה 5 אחוזים
אם יהיו יותר מ 3 בחנים במהלך הסמסטר משקל הבחנים בציון הסופי יהיה 10%.

תרגילים להגשה

(אין ציון על התרגילים)
יש חובה להגיש 80% מכמות התרגילים את התרגילים נדרש להגיש בזמן כל תרגיל שלא יוגש מתחת למcsה זו יופחתו 3 נקודות מהציון הסופי

מבדקונים באתר הקורס

**במה עוסק
הקורס?**

מבוא לימון כלכלה

הקורס **עוסק במושגי יסוד בכלכלה, שקשורים בעיקר (אבל לא רק) בתחום המימון כלכלה.**

מימון כלכלה:
רמת הצרךן/הצרכנים
רמת הייצור/יצרנים
רמת השוק (הענף) למוצר
מסויים
 ועוד.....

דוגמאות למוסגי יסוד בכלכלה

מהם השאלות המרכזיות שהעסקו את הדירקטוריון וההנהלה? בעת קבלת החלטה על פיתוח ויצור המכונית (היברידית הראשונה בעולם)

Toyota

Toyota Prius

המכונית היברידית הראשונה בעולם

הנעה במנוע עיריה פנימית + הנעה

חשמלית

(חסכון בדלק וניצול יעיל של אנרגיה)

הסדרה הראשונה יצאה ב
1997

דוגמאות למושגי יסוד בכלכלה

מהם השאלות המרכזיות שהעסקו את הדירקטוריון וה הנהלה? בעת קבלת ההחלטה על פיתוח ויצור המconiית (היברידית הראשונה בעולם)

1) אם יהיה לモוצר ביקוש? מהם אומדי הביקוש לモוצר?

2) מהם עלויות הפיתוח (עלויות קבועות)?

3) מהם עלויות הייצור (עלויות משתנות)?

4) מהם הכנסות הצפויות ממכירות (מהו הפדיין הצפוי)?

5) מהו הרווח הצפוי?

6) אם צפיה תחרות? או שנuur מאנו פול בענף?

מהו מושג הכלכלה

לפני שנענה על השאלה הזו, נתאר שתי תופעות שם הן לא היו קיימות לא היה מקום למושג הכלכלה:

1) **תופעת המחסור
(scarcity)**

כמות המשאבים בעולם מוגבלת:
למשל קיימים מחסור במוצרים ו שירותים, קיים מחסור באמצעי ייצור **וקיים מחסור בזמן**.

2) **אנשים מגיבים לתמראיזים
(incentives):**

אנשים משנים **התנהגות** באופן רצינלי כאשר הסביבה משתנה

למשל כאשר המחיר של מוצר עולה, אנשים קונים ממנו פחות

מהו מדע הכלכלה

מדע הכלכלה הוא מדע (בתוך מדעי החברה) שעסק במחקר של התנהוגות אנושית וਆינטראקטיות אנושיות (יחסים גומליים בין אנשים), בהתמודדות מול תופעת המחברה.

התנהוגות האנושית הלו כוללות בין
היתר:

צריכה	יצור	חסכון	ההשקעה	עבודה	מסחר	התנהוגות שוקים,
,	,	,	,	,	,	שוק מוצרים,

הערות:

מדע הכלכלה עוסק למעשה באופן שבו מתמודדים עם תופעת המחסור
ולא בתופעת המחסור עצמה (התופעה קיימת ואין מה לחקור אותה)

מהי המשמעות הישירה של תופעת המחסור?

לכל אלטרנטיבה **במחסור** יש עלות

העלות היא **ויתור על אלטרנטיבות**
אחרות

זהוי עלות אלטרנטיבית opportunity cost

כאשר בוחרים אלטרנטיבה אחת,
צriger (בגילן בעיית המחסור) לוותר על אלטרנטיבת אחרת

דוגמאות לעליות אלטרנטיביות:

דוגמא
1:

**לנוכח מגפת הקורונה, ממשלה ישראל צריכה
להחליט**

**להטיל
סגר**

**הקטנת התחלואה
והתמותה**

**עלות אלטרנטיבית: ירידת בתוצר ועלייה
באבטלה**

**עלייה בתוצר
ובתעסוקה**

**עלות אלטרנטיבית: עליה בתחלואה
ובתמותה**

**לא להטיל
סגר**

רגע,
במה יש
מחסור?

חיסונים
ותרופות
בדיקות זולות
ומהירות

דוגמאות לעלות
אלטרנטיביות:

דוגמא 2:
נכיה שחברת תרופות אמריקאית סימה לפתח חיסון למחלת הקורונה.
ממשלה הישראלית שוקלת לרכוש מהחברה את החיסונים הללו.

**מהי העלות האלטרנטיבית לבחירה זו?
על מה צריך לוותר?**

דוגמאות לעליות
אלטרנטיביות:

אפשרות 1:

המשלה תמן את הוצאה על החיסונים על ידי הקטנת מספר השעות לכנות יב (גידול בתקציב הבריאות על חישון קיטון בתקציב החינוך)

**מהי הולות האלטרנטיבית לבחירה
זו?**

**ויתר על 1000 שעות הוראה לכנות
יב'**

דוגמאות לעליות
אלטרנטיביות:

אפשרות 2:
הממשלה תמן את הוצאה על החיסונים על ידי הקטנת
תקנים
למשטרת ישראל.
(גידול בתקציב הבריאות על חשבון קיטון בתקציב ביטחון
הפנים)

**מהי העלות האלטרנטיבית לבחירה
זו?**

ויתור על 60
שוטרים.

דוגמאות לעליות
אלטרנטיביות:

אפשרות 3:

**הממשלה תמן את ההוצאה על החיסונים על ידי הعلاאת
מיסים.**
**(גידול בתקציב הבריאות על חשבון קיטון בהכנסה הפנوية
של
משכבי הבית).**

**מהי העלות האלטרנטיבית לבחירה
זו?**

**ירידה של 20 מיליון שקל בהכנסה
הפנوية**

דוגמאות לעליות אלטרנטיביות:

אפשרות 4:
הממשלה לא תרכוש
חיסונים.

**מהי העלות האלטרנטיבית לבחירה
זו?**

גידול במספר החוליםים, והגדלת הנטול על בתי החולים ושירותי הרפואה.
המשר
ה.miton.

עד כה **לעת עתה** על עליות
אלטרנטיביות:

אנחנו נקייש למושג החשוב הזה פרק שלם
בקורס

מושגים ש(כמעט) כולם מכירים אבל לא תמיד קל להגדיר
אותם

הנחה
יסוד:

לבני האדם יש צרכים ורצונות הדורשים לרווחתם וקיומם. סיפוק הצרכים הללו מתאפשר באמצעות
שימוש במצריים

הגדרה (מצר)
מצר הינו סchorה או שירות המועד להשביע את רצונותיו או צרכי
של האדם

מרחב הצרכים והרצומות

הזנה (חלבוניים, שומניים, פחימות)
טזאנלים

(לזראש)

להיבור

תקשרור

תפנאי תרבות

ובידור

מרחב המוצריים (והשוקיים)

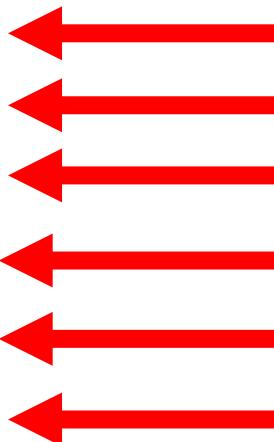
מזון, שוק המזון, מוצרי חקלאות, רשות
קאטגוריית

והגעה
שוק הדירות (שוק הדירות, ושוק

טאקיגרכבים, שוק התחבורה

טלפון, אינטרנט,
טכרים;シアטרון, קולנוע, טלוויזיה,

тирוט...

נעשה אבחנה בין שני סוגים של מוצרים:

מוצר קופישן במחסור (לא מוגבלת לכל צורך מעשי כמות גאות)

חמצן בצד/or
הארץ, השם, או

**מוצר
כלכלי
מושת
מוגבלת**

ג' מזון קראק דיור ע' , , ,

גורם ייצור (factors of production)

על מנת לייצר מוצר כלכלי (כלומר מוצר במחסור), יש צורך בגורמים ייצור.

הגדרה

גורם ייצור, הוא אמצעי שבאמצעותו מייצרים מוצרים.

נעשה אבחנה בין 3 סוגים של גורמי יצור

אליה הם גורמי יצור שקיים בטבע וצריך לחצוב אותם או להפיק אותם

קרק ע. מים גז, מלחבים ועוד....

גולם יצור טבעים:

**זהו כל המאמץ האנושי בין אם מנטלי ובין אם פיסי, המכווץ
בהתליר היצור**

גורם יצור עובדת:

זמן עבודה, וכמויות העובדים

אליה הם משאבים שיוציאו בעבר על ידי המשק ומונצלים בעת בהליך הייצור מבנים, ציוד, מכונות, מנופים, ועוד.....

הון
פיסין

בחשבונאות משתמשים במושג נכסים קבועים.

יצור יעיל (או יעילות ביצור)

**המושג "יעיל" הוא מושג שמרבים לשימוש בו, אך מעתים האנשים שיודעים
لتת לו הגדרה מדויקת**

**משמשים במושג יעילות בהנדסה, במדעי המחשב, ובכלכלה, וההגדרות בכל
תחום קצט שונות**

יצור יUIL (או יעילות ביצור)

נגדיר יעילות ביצור על דרך החיוב ועל דרך השיליה

מתי נאמר על יצור שהוא יעיל?

הגדלה: יצור יעיל

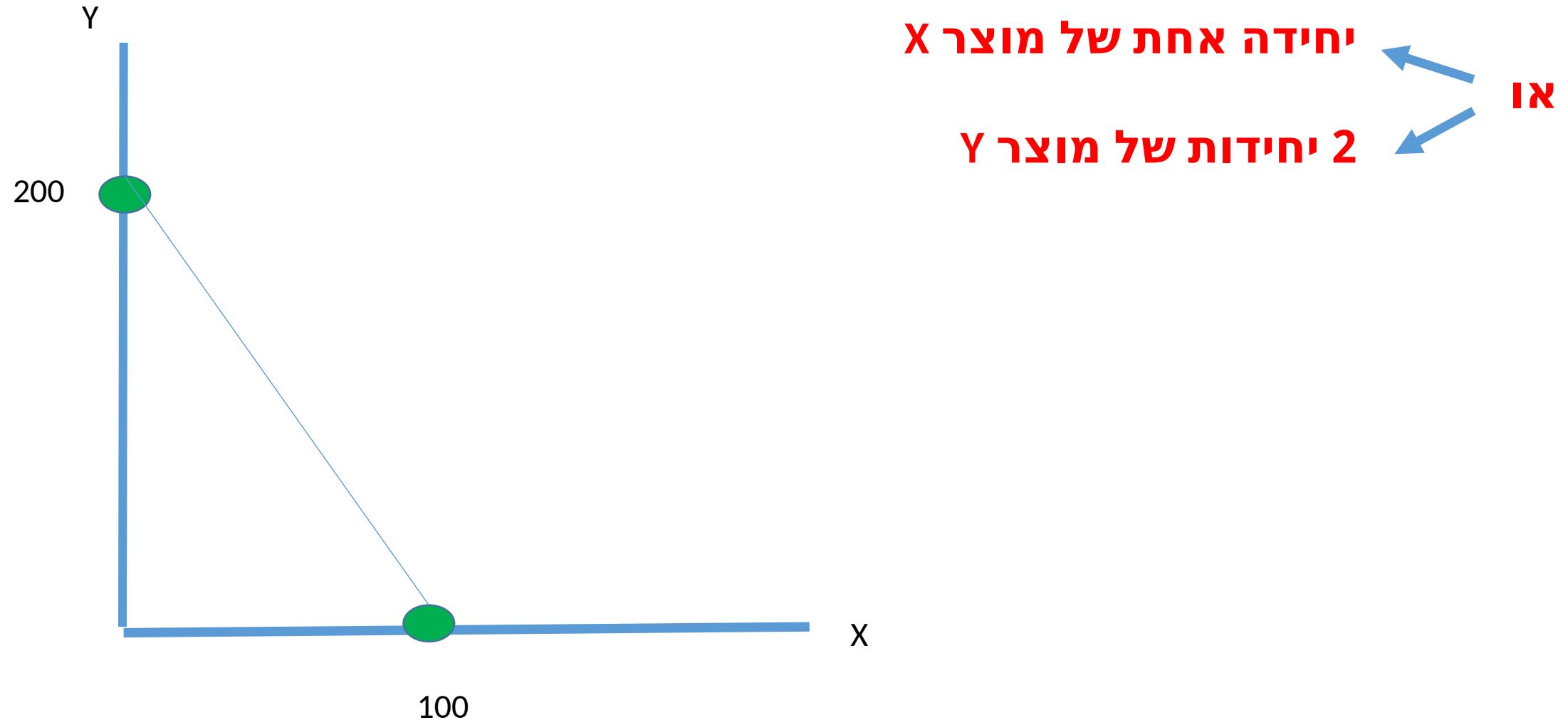
אנו נאמר שהיצור הוא יעיל (או שיש יעילות ביצור או ההקצאה יעילה ביצור) אם לא ניתן להגדיל תפוקה ממוצר אחד, מבלתי להקטין תפוקה ממוצר אחר.

הגדלה: יצור לא יעיל

אנו נאמר שהיצור הוא לא יעיל (או שאין יעילות ביצור או שההקצאה לא יעילה ביצור) אם ניתן להגדיל תפוקה ממוצר אחד, מבלתי להקטין תפוקה ממוצר אחר.

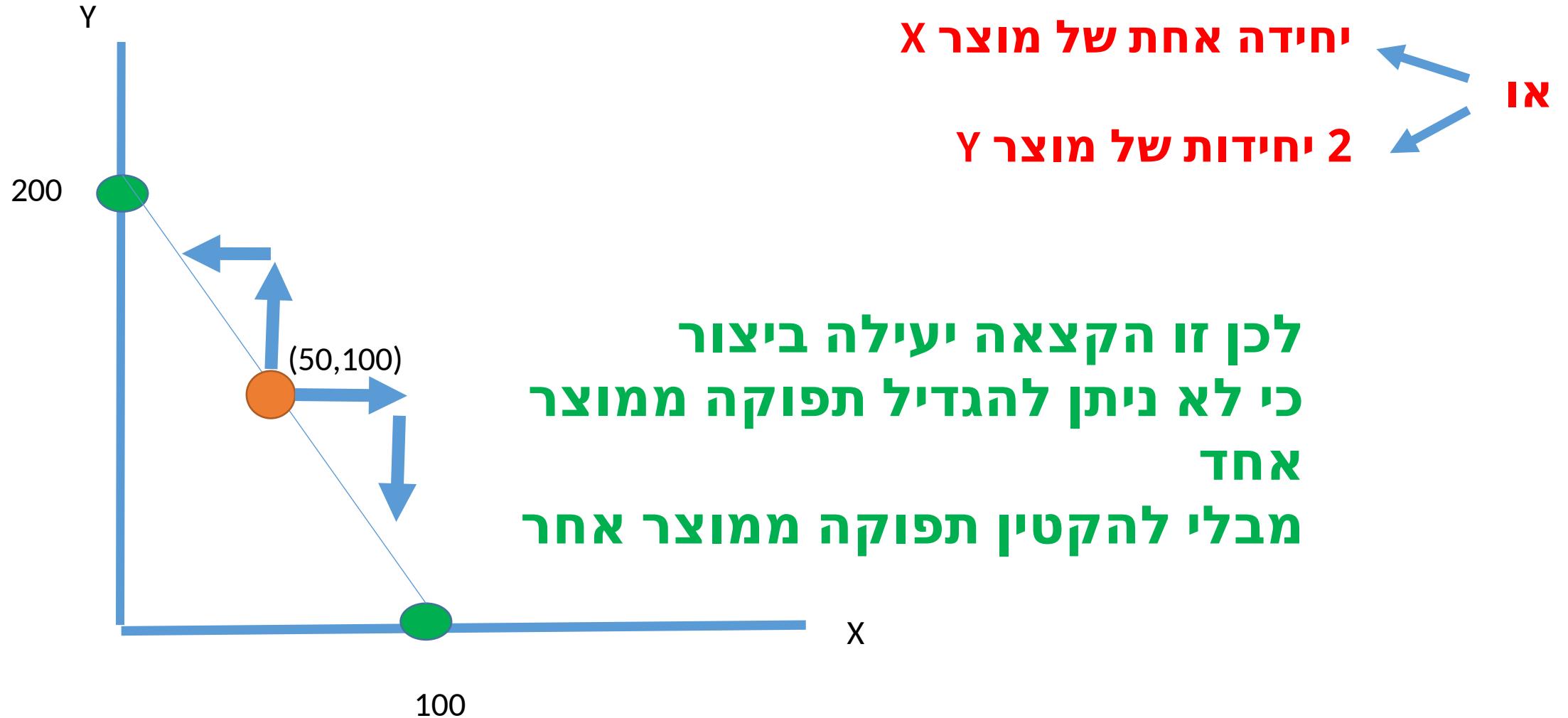
יעילות ביצור דוגמא

~~אספְרִית~~ **במשך יש 100 עובדים.** כל עובד יכול לייצר בזמן נתון

יעילות ביצור דוגמא

~~מספרית יש 100 עובדים. כל עובד יכול לייצר בזמן נתון~~

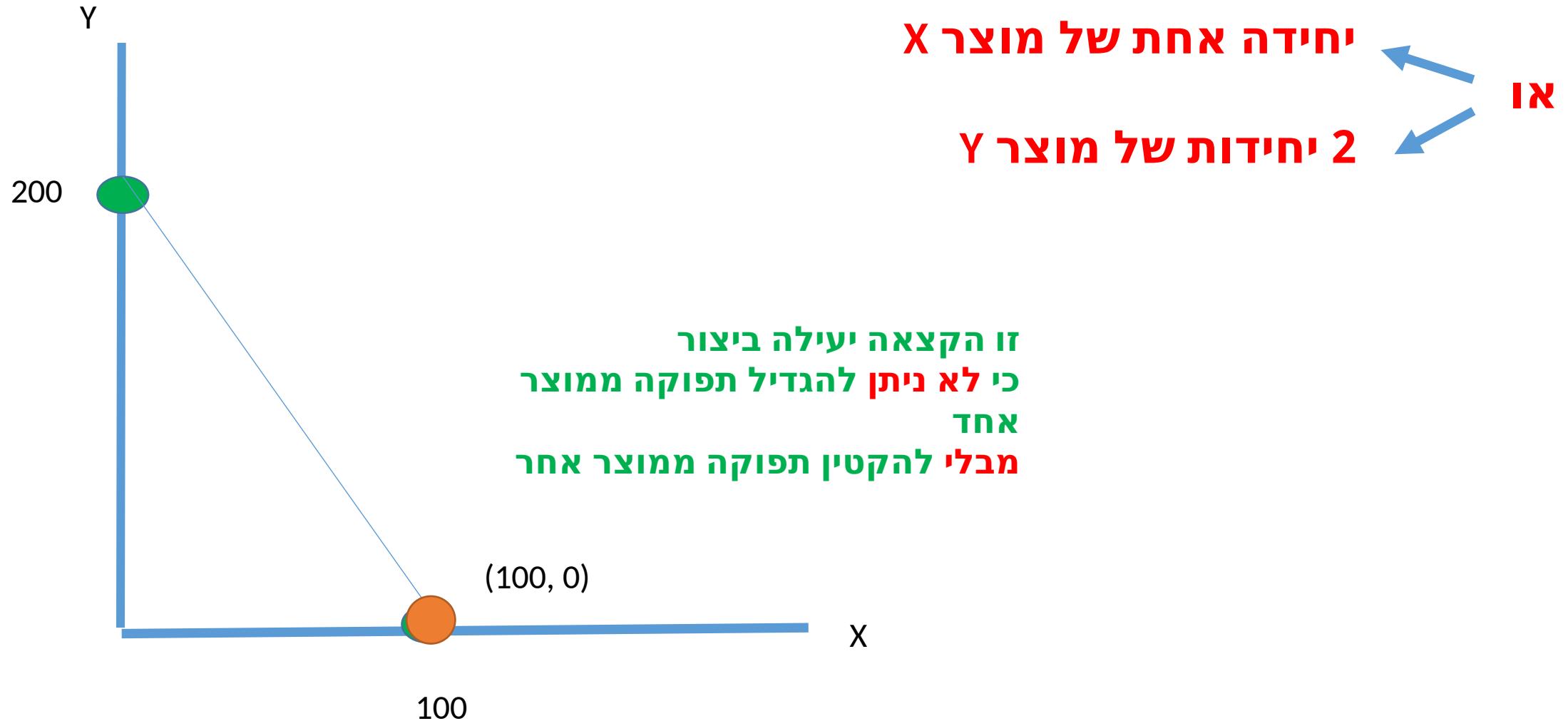
יעילות ביצור דוגמא

~~מספרית יש 100 עובדים. כל עובד יכול לייצר בזמן נתון~~

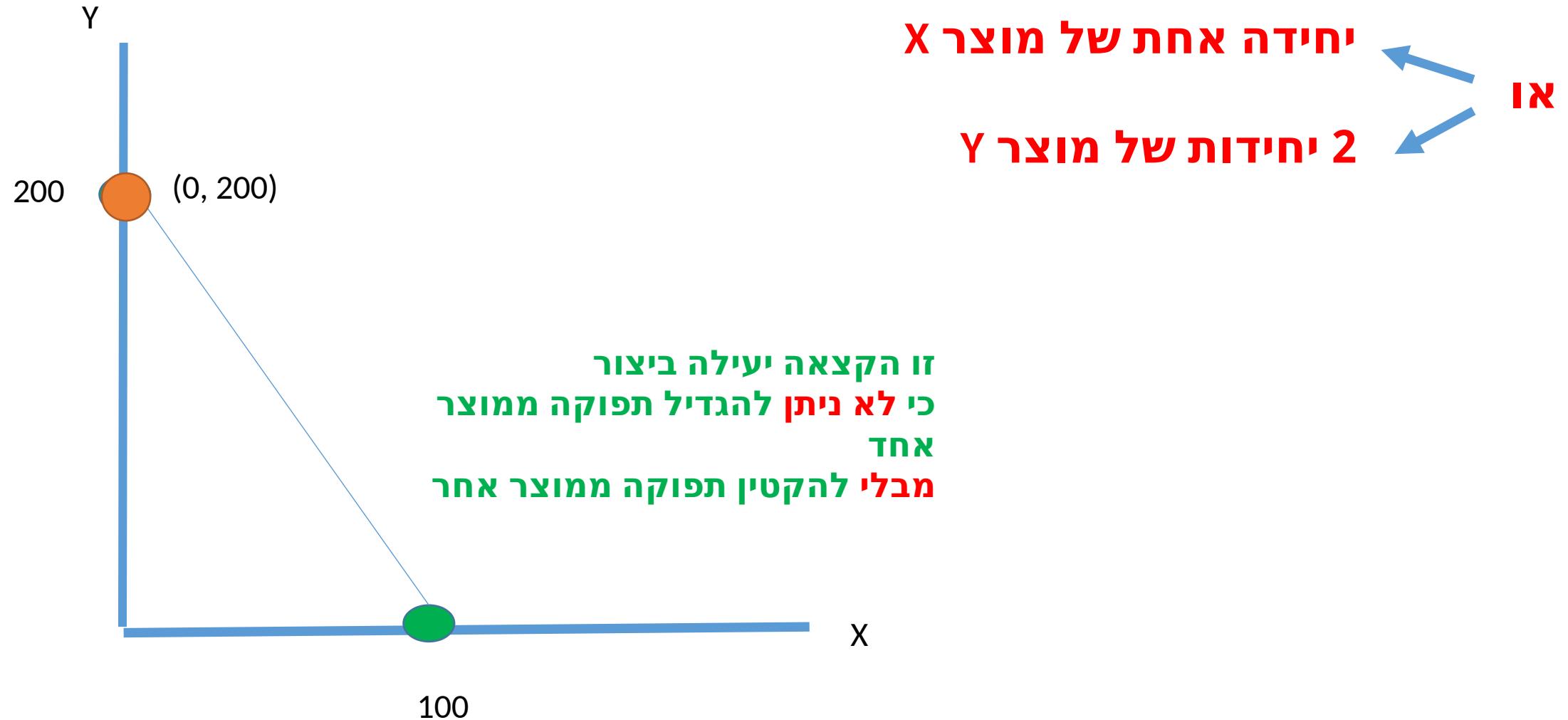
יעילות ביצור דוגמא

~~מספרית יש 100 עובדים. כל עובד יכול לייצר בזמן נתון~~

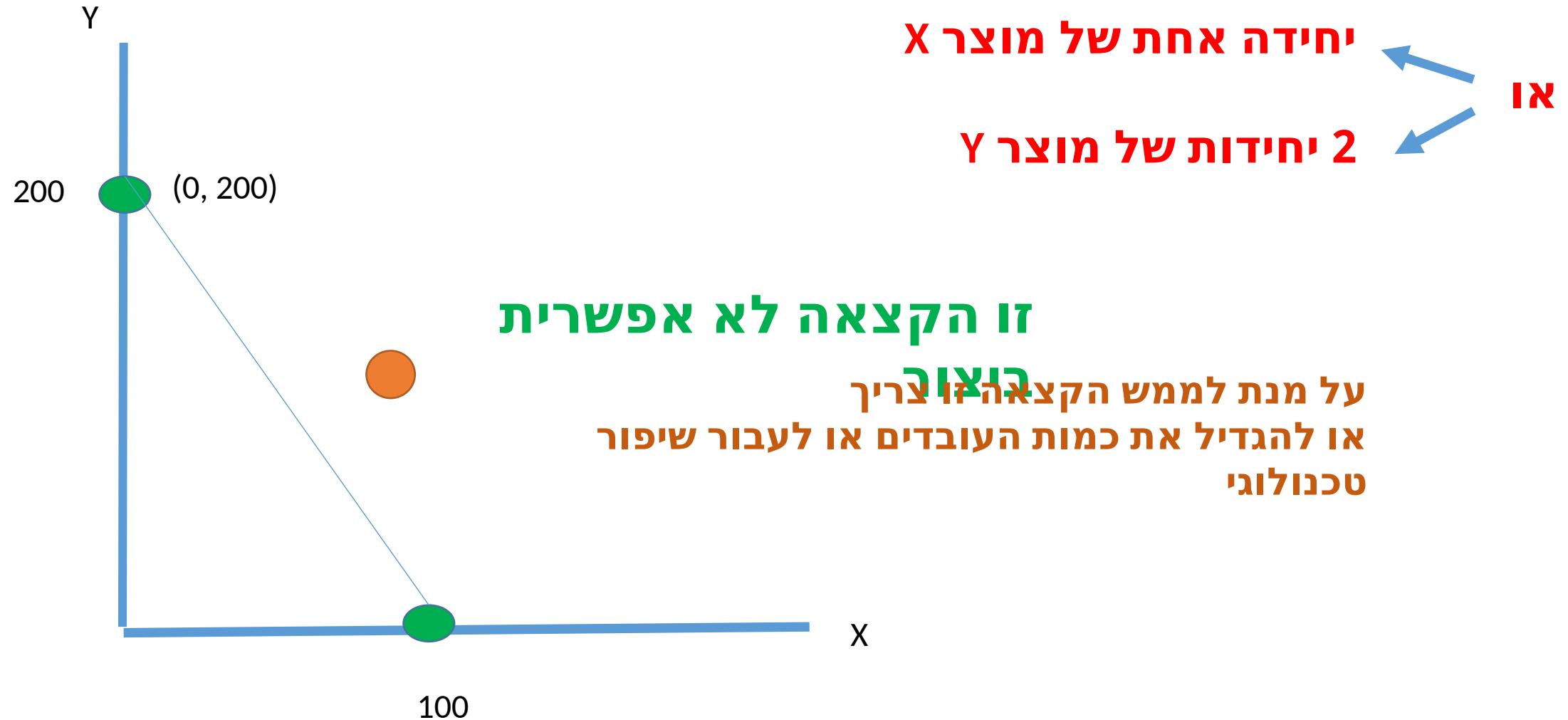
יעילות ביצור דוגמא

~~מספרית יש 100 עובדים. כל עובד יכול לייצר בזמן נתון~~

יעילות ביצור דוגמא

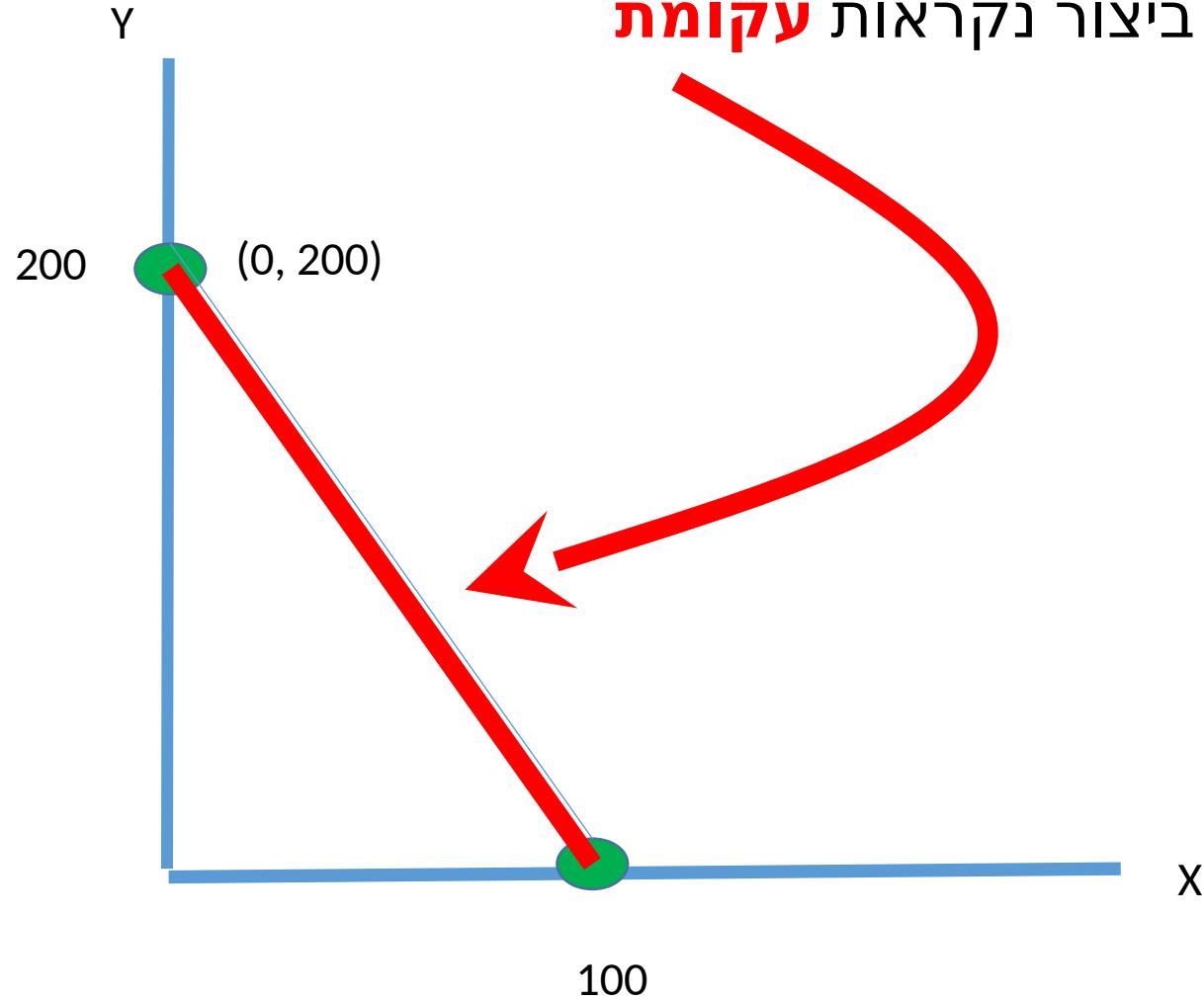
~~מספרית יש 100 עובדים. כל עובד יכול לייצר בזמן נתון~~

עקומה תמורה
(curve

יעילות ביצור ועקבות
התמורה

הגדירה
אוסף כל ההקצאות היעילות ביצור נקראות **עקומת
תמורה**

לימין?

האם יתכן שעקומת תמורה עולה משמאל
לימין?

כՔ?

האם יתכן למשל שעקומת תמורה נראית

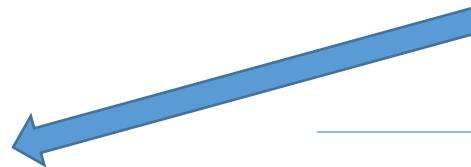
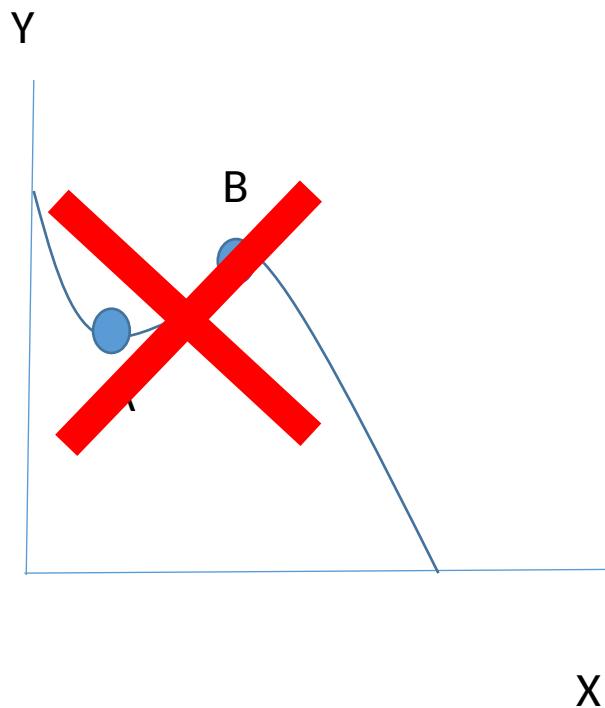
טענה: עקומת תמורה לעולם לא עולה משמאל
לימין
הוכחה:
:

נניח בsvilleה שעקומת תמורה עולה משמאל לימין אפילו בחלק

מהתחום

במעבר מ A ל B גם X גדול וגם Y גדול ולכן A לא
יעילו

וזו סטירה לכՔ ש A על עקומת
התמורה.

תעסוקה מלאה
ובטלה

בקורס שלנו, **תעסוקה מלאה** היא מצב שבו כל גורמי
היצור
מוכנסים באופן מלא

בטלה היא מצב שחלק מגורמי היצור לא מוכנסים
באופן מלא

שאלה
1:
אם כל משק שבו יש תעסוקה מלאה בהכרח יUIL
ביצור?

תשובה
:
ל
א

המשק בתעסוקה מלאה אבל היצור לא
UIL
כי גורמי היצור מועסקים בתחום שבו אין
לهم
יתרונו יחסי

**יעילות
המצאה**

**נניח שבמשק יש 10 נגרים ו 10
חקלאים.**

**שולחים את כל החקלאים לייצר
ארונות**

שולחים את כל הנגרים לגדל מר

שאלה
:2

האם בכל משק שבו הייצור ייעיל יש בהכרח תעסוקה מלאה?

תשובה:

לבטל מבנה

מכו^ןנות הנשמה ואנשי צוות הם גורמי ייצור משלימים, מחסור אחד מהם יוצר לבטל גורם ייצור השני. מתחשבים ומתקנתים הם גורמי ייצור משלימים, מחסור אחד מהם יוצר לבטל גורם ייצור השני.

יש 3000 מכון^תות הנשמה ורק 800 אנשי צוות שיודעים להפעיל מכון^תות הנשמה. לכן מועסקות רק 800 מכון^תות הנשמה ו 2200 מכון^תות הנשמה מובטלות.

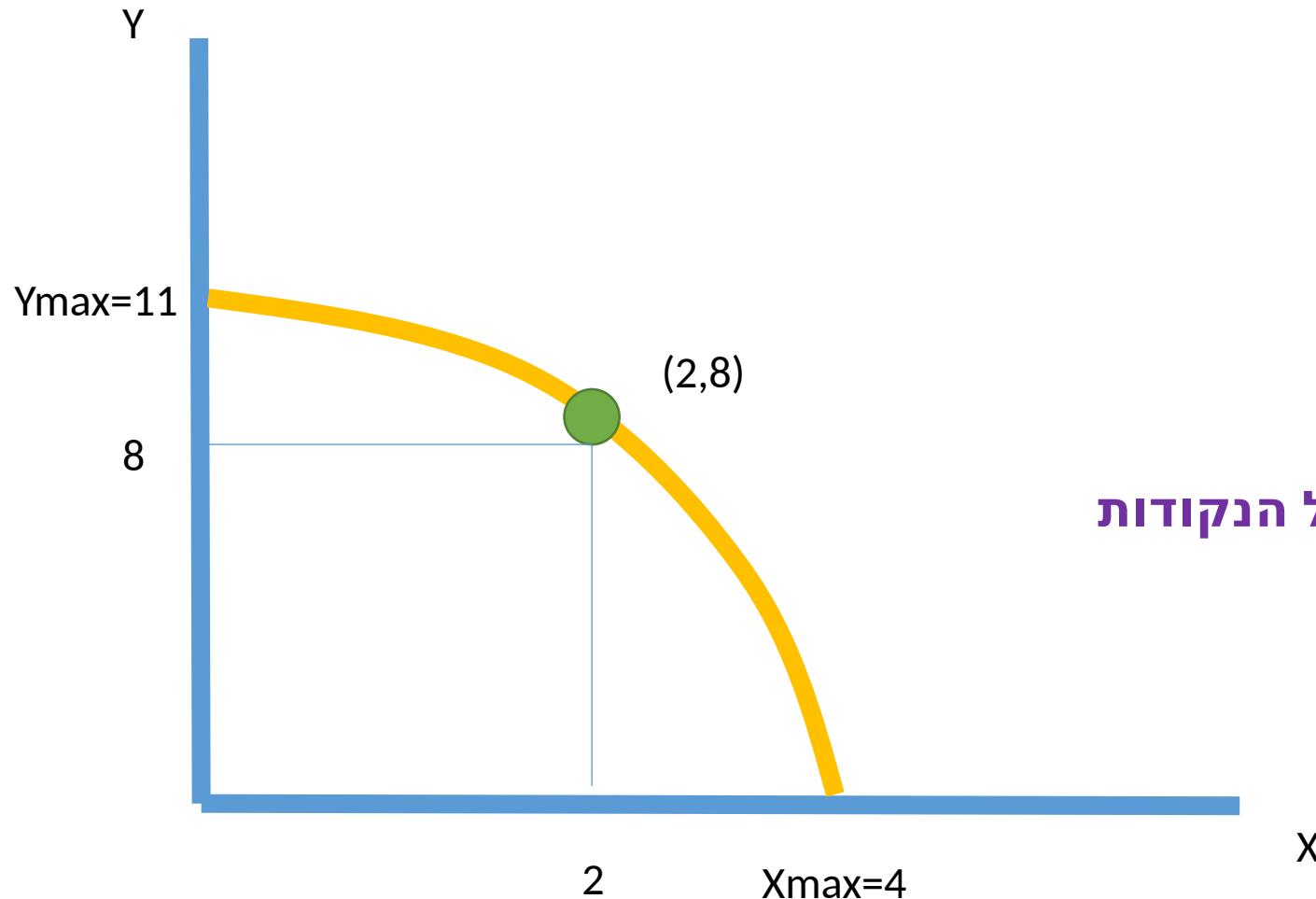
ל
א

מסקן
ה

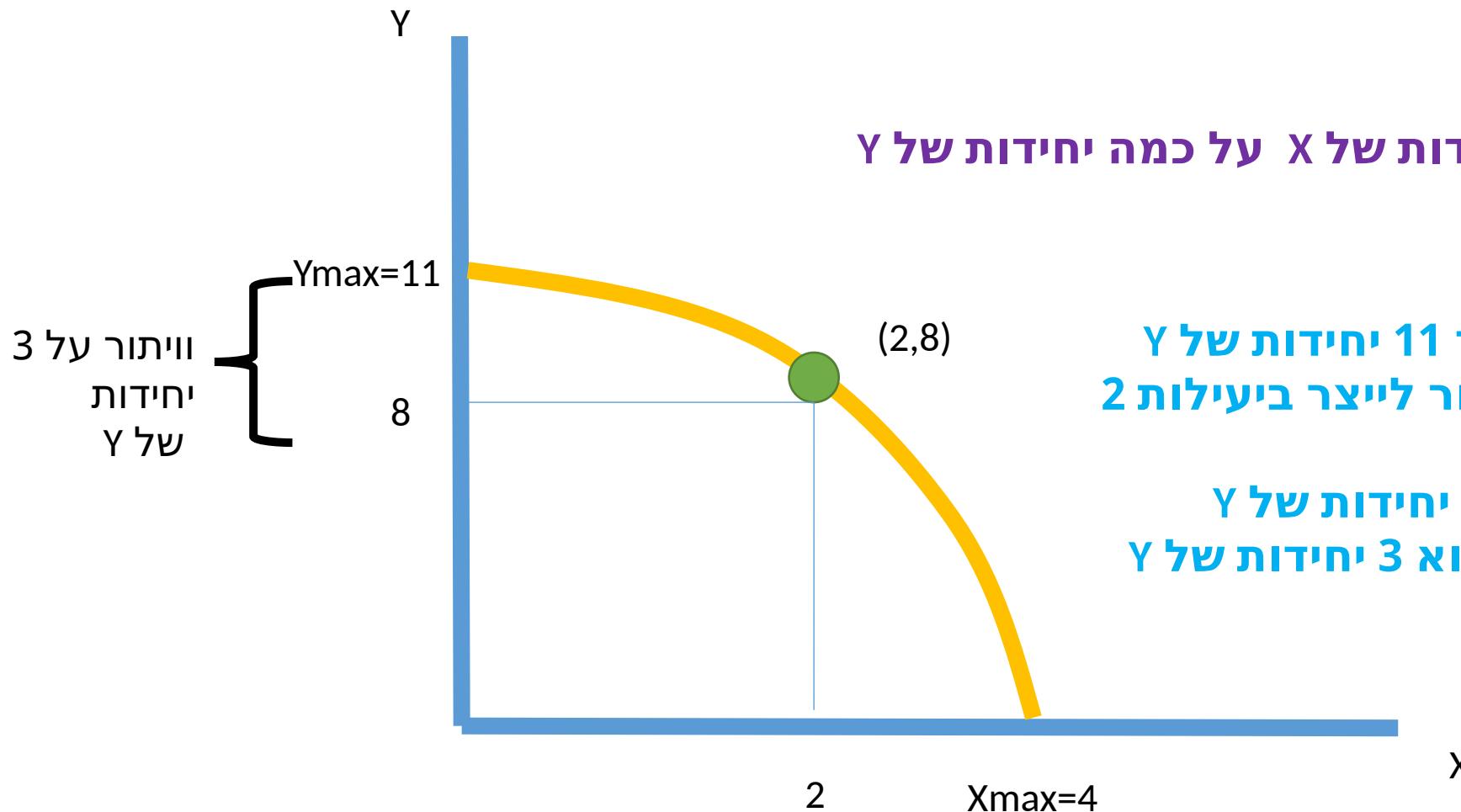
**תעסוקה מלאה לא בהכרח גוררת יעילות
ביצור**

**יעילות ביצור לא בהכרח גוררת תעסוקה
מלאה**

מושגי עלות
אלטרנטיבית

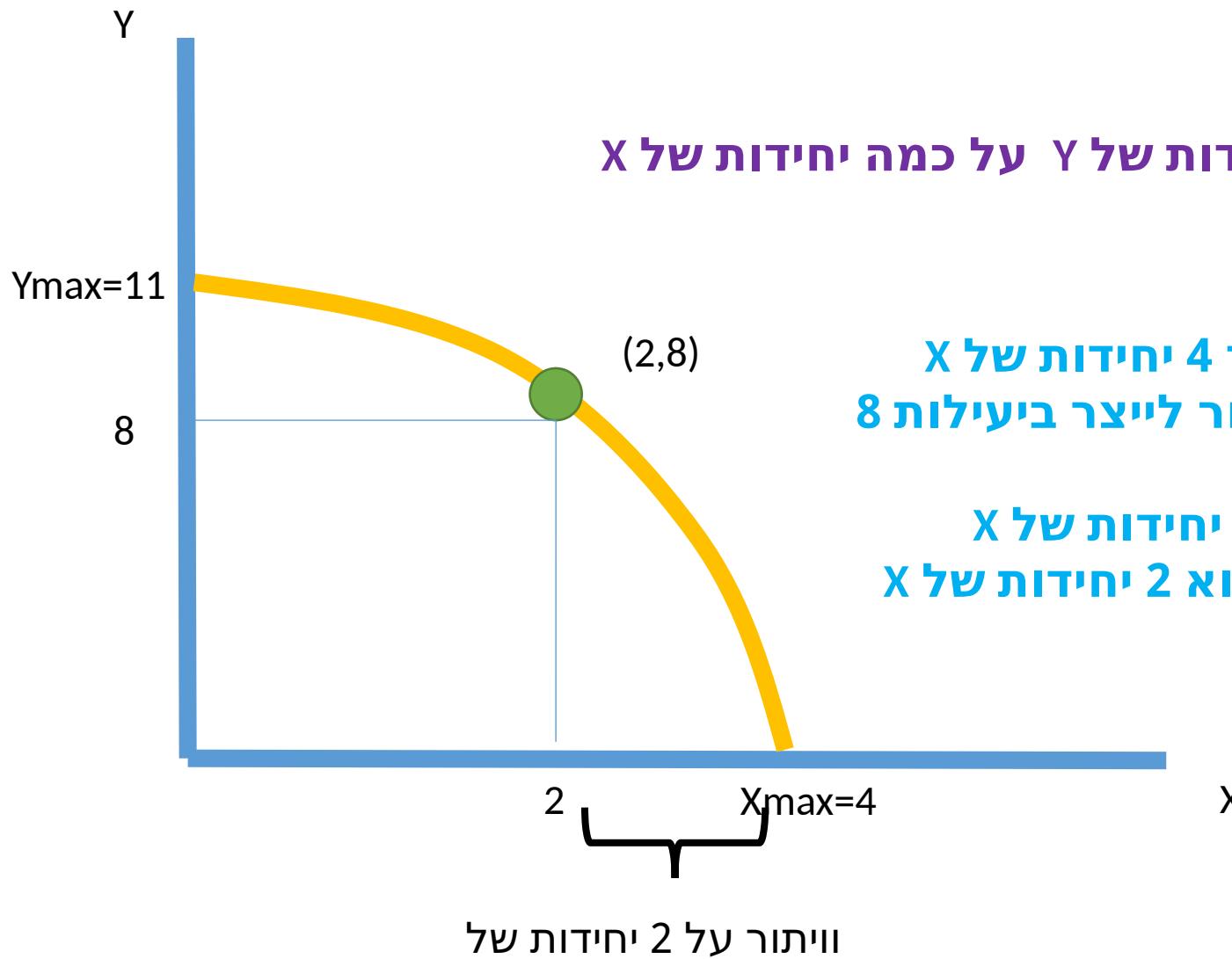
מושגי עלות אלטרנטיבית

מושגי עלות אלטרנטיבית

כאשר מייצרים 8 יחידות של Z על כמה יחידות של X מותרים?

המשק יכול היה לייצר 4 יחידות של X
אבל כאשר המשק בחר לייצר ביעילות 8
יחידות
של Z הוא מייצר רק 2 יחידות של X
ולכן הוויתור הכללי הוא 2 יחידות של X

הגדלה: עלות אלטרנטיבית כוללת (Total opportunity cost)

עלות אלטרנטיבית כוללת היא סך הוויתור של ייצור מוצר אחד

כאשר מייצרים כמות מסוימת ממוצר אחר.

